

P9_TA(2023)0428

Negocjacje w sprawie umowy o statusie dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Frontex w Mauretanii

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie negocjacji dotyczących umowy o statusie między Unią Europejską a Islamską Republiką Mauretańską dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) w Islamskiej Republice Mauretańskiej (2023/2087(INI))

(C/2024/4230)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d), art. 79 ust. 2 lit. c) i art. 218 ust. 3 i 4,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokół dodatkowy do tej konwencji,
- uwzględniając prawidło 33. zawarte w rozdziale V Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, zatytułowane „Sytuacje kryzysowe – obowiązki i procedury”,
- uwzględniając rozdział 4 Międzynarodowej konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim dotyczący procedur operacyjnych,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 9 lutego 2023 r.,
- uwzględniając plan działania UE dotyczący szlaku zachodnioróżdziennomorskiego i szlaku atlantyckiego przedstawiony przez Komisję 6 czerwca 2023 r.,
- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2022/1168 z 4 lipca 2022 r. upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o statusie między Unią Europejską a Islamską Republiką Mauretańską dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Islamskiej Republice Mauretańskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 21 grudnia 2021 r. pt. „Wzór umowy o statusie, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624” (COM(2021)0829),
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 maja 2021 r. w sprawie ochrony praw człowieka i zewnętrznej polityki migracyjnej UE ⁽³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie grupy roboczej Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych ds. kontroli Fronteksu z 14 lipca 2021 r. w sprawie dochodzenia wyjaśniającego dotyczącego Fronteksu i domniemych naruszeń praw podstawowych, a także jej zalecenia,
- uwzględniając art. 114 ust. 4 i art. 54 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 181 z 7.7.2022, s. 18.

⁽³⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 70.

- uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0358/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896 w okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie zespołów zarządzania granicami ze stałej służby w państwie trzecim, w którym członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze, Unia musi zawrzeć z tym państwem trzecim umowę o statusie na podstawie art. 218 TFUE;
- B. mając na uwadze, że na podstawie decyzji Rady (UE) 2022/1168 Komisja otrzymała od Rady w lipcu 2022 r. upoważnienie do negocjowania umowy o statusie z Islamską Republiką Mauretańską i od tego czasu rozpoczęła negocjacje z rządem Mauretanii w celu zawarcia umowy o statusie dotyczącej Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), która to umowa umożliwiłaby członkom zespołów rozmieszczonym przez Frontex wykonywanie zadań obejmujących uprawnienia wykonawcze na terytorium Islamskiej Republiki Mauretańskiej na podstawie specjalnego planu operacyjnego;
- C. mając na uwadze, że w konkluzjach Rady Europejskiej z 9 lutego 2023 r. wezwano do zacieśnienia współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu, a także do szybkiego zakończenia negocjacji w sprawie nowych i zmienionych umów o statusie między UE a państwami trzecimi dotyczących rozmieszczenia Fronteksu;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1896, prowadząc współpracę z organami państw trzecich, Frontex musi działać w ramach polityki działań zewnętrznych Unii, w tym w odniesieniu do ochrony praw podstawowych i danych osobowych, zasady non-refoulement, zakazu arbitralnego stosowania środków detencyjnych oraz zakazu tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896 współpraca z państwami trzecimi jest ważnym elementem europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami; mając na uwadze, że w sytuacjach, w których Komisja zaleca Radzie upoważnienie jej do negocjowania umowy o statusie, powinna ona ocenić sytuację w zakresie praw podstawowych w obszarach objętych umową o statusie; mając na uwadze, że taka ocena nie została jeszcze przeprowadzona; mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu z 21 maja 2019 r. forum konsultacyjne Fronteksu zaapelowało do Fronteksu o przeprowadzanie skutecznej oceny skutków w zakresie praw podstawowych przed podjęciem rozmów z państwem trzecim;
- F. mając na uwadze, że art. 218 ust. 10 TFUE zobowiązuje Komisję do natychmiastowego i pełnego informowania Parlamentu na wszystkich etapach procedury zawarcia umowy o statusie;
- G. mając na uwadze, że zgodnie z art. 218 ust. 11 TFUE państwo członkowskie, Parlament Europejski, Rada lub Komisja mogą uzyskać opinię Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie zgodności planowanej umowy z Traktatami; mając na uwadze, że w przypadku gdy opinia TSUE jest negatywna, planowana umowa nie może wejść w życie, chyba że nastąpi jej zmiana lub do czasu rewizji Traktatów;
- H. mając na uwadze, że po jej zawarciu nic nie stoi na przeszkodzie, aby państwo członkowskie, Parlament Europejski, Rada lub Komisja uznały za stosowne uzyskanie tej opinii w sprawie zgodności wynegocjowanej umowy o statusie z Traktatami;
- I. mając na uwadze, że jako podstawa negocjacji Komisji z Mauretanią posłużyć ma wzór umowy o statusie, o którym mowa w art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1896; mając na uwadze, że ustanawia on ramy współpracy między Fronteksem i jego zespołami z jednej strony a właściwymi organami danego państwa trzeciego z drugiej strony, określając między innymi zakres działania, odpowiedzialność karną i cywilną, zadania i uprawnienia członków zespołu oraz praktyczne środki związane z poszanowaniem praw podstawowych; mając na uwadze, że Frontex musi zapewniać pełne poszanowanie praw podstawowych w czasie tych operacji i przewidywać mechanizm rozpatrywania skarg;
- J. mając na uwadze, że zgodnie ze wzorem umowy o statusie, o którym mowa w art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1896:
 - członkowie zespołu Fronteksu mogą zasadniczo wykonywać zadania i korzystać z uprawnień na terytorium państwa trzeciego jedynie na polecenie i w obecności organów zarządzania granicami tego państwa oraz muszą przestrzegać przepisów ustawowych i wykonawczych państwa trzeciego, a także mającego zastosowanie prawa Unii i prawa międzynarodowego; organy państwa trzeciego muszą wydawać członkom zespołu wyłącznie instrukcje zgodne z planem operacyjnym; są to jedyne ramy operacyjne, na podstawie których personel UE działa pod dowództwem państwa trzeciego;

- członkowie zespołu Fronteksu korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej państwa trzeciego bez względu na okoliczności i nie mogą podlegać aresztowaniu lub zatrzymaniu, w żadnej formie, w państwie trzecim ani przez jego organy; uchylenie immunitetu leży w gestii dyrektora wykonawczego lub państwa członkowskiego pochodzenia, w zależności od statusu członka zespołu;
- K. mając na uwadze, że Mauretania jest zarówno krajem tranzytowym, jak i docelowym dla migracji z innych krajów Afryki Zachodniej (Senegal, Mali, Gwinea i Gwinea Bissau); mając na uwadze, że w ostatnich dwóch latach znacznie wzrosła liczba osób przemieszczających się wzdłuż wybrzeży Mauretanii, aby znaleźć się szlaku migracyjnym na Wyspy Kanaryjskie, co doprowadziło do większego zaangażowania UE, zwłaszcza w zakresie zarządzania granicami; mając na uwadze, że według hiszpańskiej Komisji ds. Pomocy Uchodźcom szlak przebiegający przez Mauretanię jest jednym ze szlaków o najwyższej liczbie ofiar śmiertelnych na świecie, a w 2021 r. odnotowano największą liczbę zgonów i osób zaginionych, odkąd rozpoczęto gromadzić dane;
- L. mając na uwadze, że według stanu na 31 maja 2023 r. Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) zgłosiło obecność 108 972 uchodźców i osób ubiegających się o azyl w Mauretanii, w tym 84 093 uchodźców malijskich w obozie Mbera;
- M. mając na uwadze, że pomimo podpisania Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r., protokołu do niej z 1967 r. i konwencji Unii Afrykańskiej z 1969 r. regulującej szczególne aspekty problemów uchodźców w Afryce Mauretania nie ma krajowego systemu legalnego ubiegania się o azyl; mając na uwadze, że wobec braku takiego systemu UNHCR prowadzi rejestrację i określanie statusu uchodźcy oraz inne działania w zakresie ochrony na podstawie protokołu ustaleń z władzami; mając na uwadze, że władze automatycznie deportują na granicę z Mali i Senegalem osoby uznane za niekwalifikujące się do ochrony, bez stosowania dalszych procedur; mając na uwadze, że obejmuje to deportacje osób, których przypadki nie zostały ocenione przez UNHCR, w tym deportacje osób postrzeganych przez władze jako „kandydaci do wyjazdu drogą morską”, osób przechwyconych przez władze Maroka na morzu na terytorium Sahary Zachodniej oraz osób legalnie przebywających w tym kraju; mając na uwadze, że obywatele Afryki Zachodniej i Środkowej są często deportowani bez rzetelnego procesu sądowego, bez indywidualnej oceny statusu prawnego ani formalnych decyzji o wydaleniu;
- N. mając na uwadze, że obecne ramy prawne Mauretanii nie pozwalają na skuteczną ochronę kobiet i dzieci ani osób LGBTIQ+; mając na uwadze, że na mocy mauretańskiego prawa karnego stosunki seksualne między osobami tej samej płci są zakazane i nadal stanowią przestępstwo, za które grozi kara śmierci;
- O. mając na uwadze, że uchodźcy, osoby ubiegające się o azyl i migranci w Mauretanii stale mierzą się z systemowymi i poważnymi naruszeniami praw człowieka i złym traktowaniem, takimi jak zawracanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, przemoc (ze względu na płeć), w tym przypadki tortur, wyzysk, nadużywanie warunków przetrzymywania, wymuszenia i kradzieże, a także nadużywanie wydaleń zbiorowych do Senegalu i do Mali; mając na uwadze, że nie ocenia się, jakiej narodowości są poszczególne osoby i czy są podatne na zagrożenia; mając na uwadze, że najwyraźniej UNHCR nie przeprowadza regularnych wizyt w punktach kontroli granicznej, miejscach sprowadzania na ląd po przechwyceniu na morzu lub w miejscach zatrzymania, by móc określić potrzeby w zakresie ochrony; mając na uwadze, że, jak się wydaje, organizacjom społeczeństwa obywatelskiego uniemożliwia się takie wizyty; mając na uwadze, że wdrożenie przepisów dotyczących zwalczania handlu ludźmi doprowadziło do przypadków kryminalizacji migrantów;
- P. mając na uwadze, że Mauretania zniosła oficjalnie niewolnictwo dopiero w 1981 r., przyjmując ustawę 2015-031, i była ostatnim krajem na świecie, który to uczynił; mając na uwadze, że niewolnictwo jest uznawane za przestępstwo dopiero od 2015 r.; mając na uwadze, że w 2022 r. specjalny sprawozdawca ONZ ds. współczesnych form niewolnictwa stwierdził, iż kraj ten podjął istotne kroki, ale dalsze istnienie niewolnictwa i praktyk podobnych do niewolnictwa, w tym praktyk pracy przymusowej, stanowi nadal problem i ma wpływ zarówno na migrantów, jak i na obywateli Mauretanii;
- Q. mając na uwadze, że Mauretania nie zniosła kary śmierci pomimo faktycznego moratorium od 1987 r.; mając na uwadze, że osadzeni cudzoziemcy, którym grozi kara śmierci, rzadko mają dostęp do pomocy prawnej i kompetentnego tłumacza;
- R. mając na uwadze, że od 2006 r. władze Mauretanii otrzymują dwustronne wsparcie w zakresie zarządzania granicami od władz hiszpańskich wyłącznie w charakterze doradczym, w tym poprzez fizyczne rozmieszczenie oddziałów Guardia Civil; mając na uwadze, że umowa o statusie dotycząca Fronteksu po raz pierwszy umożliwiłaby podmiotowi spoza Mauretanii wykonywanie uprawnień wykonawczych na granicy kraju za pośrednictwem rozmieszczonych członków zespołu;

- S. mając na uwadze, że Frontex, w ramach operacji HERA, prowadził również sporadyczne wspólne operacje w Mauretanii w latach 2006–2018; mając na uwadze, że nie przeprowadzono oceny tej współpracy pod względem jej wpływu na ochronę i poszanowanie praw człowieka migrantów w Mauretanii; mając na uwadze, że 20 września 2022 r. Frontex otworzył w Nawakszut w ramach Wspólnoty Wywiadowczej Afryka-Frontex komórkę ds. analizy ryzyka; mając na uwadze, że osiem komórek ds. analizy ryzyka jest obecnie częścią sieci Wspólnoty Wywiadowczej Afryka-Frontex, a ich rolą jest gromadzenie i analizowanie danych dotyczących przestępczości transgranicznej oraz wspieranie organów zaangażowanych w zarządzanie granicami;
1. uznaje, że rozmieszczenie Fronteksu w Mauretanii, podejmującego działania zgodnie z dorobkiem prawnym UE, może mieć pozytywny wpływ na poszanowanie praw podstawowych; wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw podstawowych w Mauretanii, zwłaszcza w przypadku migrantów i uchodźców, i uważa, że ewentualne zawarcie umowy o statusie między UE a Mauretanią przewidującej wykonywanie uprawnień wykonawczych przez Frontex w Mauretanii wiązałoby się z wysokim ryzykiem naruszenia praw podstawowych i zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, które to naruszenia mają poważny charakter i prawdopodobnie będą się utrzymywać;
 2. przypomina prawny obowiązek Fronteksu dotyczący przestrzegania prawa UE w celu zapewnienia pełnego poszanowania praw podstawowych podczas operacji i uważa, że ewentualna umowa o statusie, która umożliwiłaby członkom zespołu rozmieszczonym przez Frontex wykonywanie zadań z uprawnieniami wykonawczymi w ramach specjalnego planu operacyjnego, musi zawierać niezbędne gwarancje i środki łagodzące w celu przestrzegania prawa i zasad unijnych i międzynarodowych oraz ochrony praw podstawowych, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896;
 3. wyraża niepokój w związku z faktem, że szlak przebiegający przez Mauretanię jest jednym ze szlaków o najwyższej liczbie ofiar śmiertelnych na świecie, a w 2021 r. odnotowano największą liczbę zgonów i osób zaginionych, odkąd gromadzone są dane;
 4. wyraża zaniepokojenie możliwym wpływem umowy o statusie na swobodę przemieszczania się w Afryce Zachodniej, zwłaszcza w Mauretanii, oraz na protokół Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej w sprawie swobodnego przemieszczania się, pobytu i prowadzenia działalności;
 5. uważa, że należy udoskonalić postanowienia wzoru umowy o statusie, aby rozwiązać wspomniane wyżej poważne problemy, które mogłyby doprowadzić do luk w rozliczalności w przypadku naruszeń praw podstawowych, czym należy się odpowiednio zająć;
 6. zdecydowanie wzywa Komisję i Frontex do bezzwłocznego przyjęcia następujących środków, jeżeli kontynuowane będą negocjacje w sprawie umowy o statusie:

6.1 Komisja Europejska

- a) uwzględnienie wyraźnych zabezpieczeń umożliwiających oddelegowanym funkcjonariuszom niestosowanie się do wydanych przez organy Mauretanii rozkazów, które są sprzeczne z obowiązkami Fronteksu w zakresie praw podstawowych wynikającymi z prawa UE i prawa międzynarodowego;
- b) powstrzymanie się od wprowadzania szczegółowych postanowień umożliwiających tymczasowe stosowanie umowy, zanim Parlament Europejski oceni, czy wyrazić zgodę na jej zawarcie;
- c) zadbanie o to, aby pracownicy Fronteksu, którym przyznano immunitet w związku z działalnością w Mauretanii, nadal byli pociągani do odpowiedzialności na mocy prawa UE lub prawa państw członkowskich, aby zagwarantować pewność prawa, przyjmując, we współpracy z dyrektorem wykonawczym Fronteksu, wytyczne w sprawie uchylenia immunitetu dla oddelegowanych pracowników, w tym specyfikacje dotyczące sposobu rozpatrywania wniosków organów państw trzecich, a także ustanowienie silnej roli urzędnika ds. praw podstawowych;
- d) zapewnienie wystarczających oraz dostępnych wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów dla osób spoza UE oraz zadbanie o to, by Frontex wypracował mechanizmy przyjmowania skarg w pierwszej instancji, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;
- e) uwzględnienie jasnych wytycznych i, w razie potrzeby, środków łagodzących w zakresie zwalczania korupcji w określonych obszarach współpracy między funkcjonariuszami Fronteksu a mauretańskimi organami i siłami bezpieczeństwa, a także zabezpieczeń zapobiegających niewłaściwemu wykorzystywaniu wsparcia materialnego UE;

- f) równoległe z negocjacjami w sprawie umowy o statusie zapewnienie wsparcia i zasobów, aby pomóc organom mauretańskim w opracowaniu kompleksowego systemu azylowego opartego na prawach podstawowych i zgodnego z wytycznymi i praktykami UNHCR, w tym dodatkowego wsparcia na rzecz budowania zdolności mauretańskich krajowych instytucji praw człowieka i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się prawami człowieka; zadbanie o to, aby ewentualne przyszłe rozmieszczenie Fronteksu odbywało się w kontekście prawnym, w którym osoby potrzebujące mogą skutecznie korzystać z dostępu do procedur ochrony międzynarodowej, w tym z dostępu do informacji, pomocy prawnej, usług tłumaczenia ustnego i niezbędnego wsparcia, oraz w którym zagwarantowana jest niezawisłość instytucji sądowych i instytucji zajmujących się prawami człowieka;
- g) uwzględnienie w umowie o statusie przepisów i gwarancji w celu odpowiedniej ochrony praw człowieka, aby zapewnić przestrzeganie przez władze Mauretanii praw podstawowych podczas operacji, w tym monitorowanie tego przestrzegania oraz solidne rozwiązania zapewniające rozliczalność w przypadku naruszeń; zadbanie o to, aby władze Mauretanii ustanowiły niezależny i skuteczny mechanizm rozpatrywania skarg zgodnie z mechanizmem skargowym ustanowionym przez Frontex, jak przewidziano w art. 111 rozporządzenia (UE) 2019/1896.
- h) ciągłe przestrzeganie najwyższych standardów prawa dotyczącego praw człowieka podczas negocjacji i wdrażania umów o statusie oraz zapewnienie zgodności ze wszystkimi odpowiednimi umowami dotyczącymi konwencji i normami w dziedzinie praw człowieka, którymi UE jest prawnie związana;
- i) pełne i regularne informowanie Parlamentu Europejskiego o wszystkich etapach procesu negocjacji, zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE, oraz, ogólnie, informowanie Parlamentu Europejskiego przed rozpoczęciem negocjacji z państwami trzecimi w sprawie umowy o statusie;
- j) w przypadku zawarcia umowy o statusie zapewnienie i udostępnienie okresowej oceny stosowania jej postanowień i wspólnych działań operacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na prawa podstawowe, oraz uwzględnienie odpowiedniego mechanizmu monitorowania praw podstawowych w odniesieniu do działań Fronteksu;
- k) równoległe z wdrożeniem umowy o statusie, zapewnienie szkoleń w zakresie praw podstawowych właściwym władzom Mauretanii jako zasadniczy element operacji wykonawczych w tym kraju, w tym w zakresie obowiązków poszukiwawczo-ratowniczych oraz praw zainteresowanych osób, w tym odwołań do skarg;
- l) uzależnienie wszelkiego wsparcia materialnego dla służb granicznych Mauretanii od pełnego poszanowania praw podstawowych oraz zapewnienia monitorowania;
- m) zgodnie z podejściem urzędnika ds. praw podstawowych Fronteksu przy podejmowaniu operacji na terytorium państwa trzeciego i we współpracy z urzędnikiem ds. praw podstawowych przeprowadzanie oceny ex ante skutków w zakresie praw podstawowych, które są istotne dla obszarów związanych z potencjalnym rozmieszczeniem Fronteksu, przed rozpoczęciem negocjacji z państwami trzecimi w sprawie zawarcia umów o statusie, aby móc w pełni uwzględnić wpływ potencjalnej współpracy i wynegocjować niezbędne zabezpieczenia, zgodnie z motywem 88 rozporządzenia (UE) 2019/1896; upublicznienia tej oceny skutków, której – nad czym ubolewa Parlament – dotychczas nie przeprowadzono, lub przynajmniej udostępnienia jej współprawodawcom;

6.2 Frontex

- a) zapewnienie skutecznych, proaktywnych i terminowych konsultacji z urzędnikiem ds. praw podstawowych przy podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu wspólnej operacji w Mauretanii, zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- b) zaangażowanie forum konsultacyjnego Fronteksu w zmiany związane z umową o statusie, zgodnie z art. 108 rozporządzenia (UE) 2019/1896, i przeprowadzenie z nim konsultacji, zgodnie z jego metodami pracy i mandatem, w tym w sprawie ewentualnej organizacji wizyty na miejscu w Mauretanii;
- c) dopilnowanie, aby każdy plan operacyjny ustanawiający działania na terytorium Mauretanii:
 - (i) zapewnił solidny i formalny mechanizm rozpatrywania skarg – zgodnie z art. 111 rozporządzenia (UE) 2019/1896 – skierowanych do Fronteksu lub odpowiednich organów mauretańskich w związku z działaniami oddelegowanego personelu lub personelu przyjmującego w tym kraju bądź zaniechaniem działania przez ten personel, zawierał jasne przepisy dotyczące działań następczych i narzędzi egzekwowania przepisów w następstwie złożenia skarg oraz wyraźnie informował o tych działaniach następczych;

- (ii) przewidywał, we współpracy z władzami Mauretanii, dalszą obecność Fronteksu na krytycznych obszarach, w których możliwe jest zatrzymanie migrantów, przemoc wobec nich lub ich poniżające traktowanie, oraz zapewniał urzędnikowi ds. praw podstawowych i obserwatorom praw podstawowych pełen dostęp do obszaru operacyjnego, zgodnie ze standardową procedurą operacyjną urzędnika ds. praw podstawowych, w celu zapewnienia niezależnego mechanizmu nadzoru nad Fronteksem i oceny jego działań w Mauretanii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu wyraźnego zobowiązania do przejrzystości i wymiany informacji na temat działań Fronteksu;
 - (iii) zapewnił, aby gromadzenie i analiza wszelkich danych osobowych były w pełni zgodne z rozporządzeniem (UE) 2018/1725 (*) i przestrzegały praw podstawowych;
 - (iv) przewidywał ścisłą współpracę z UNHCR podczas operacji w Mauretanii w celu zagwarantowania prawa do azylu;
 - (v) zapewnił przepisy dotyczące szkoleń dla personelu Fronteksu rozmieszczonego w Mauretanii na temat regionalnej i mauretańskiej sytuacji oraz ram prawnych w zakresie praw człowieka;
- d) zapewnienie przestrzegania przez Frontex przepisów dotyczących uchylenia immunitetu oddelegowanych pracowników, wraz ze specyfikacjami dotyczącymi sposobu rozpatrywania wniosków przedstawianych przez władze Mauretanii, a także przewidującymi istotną rolę urzędnika ds. praw podstawowych; uzależnienie oddelegowania funkcjonariuszy stałej służby od tych wytycznych;
 - e) zbadanie i, w miarę możliwości, ustanowienie mechanizmów umożliwiających osobom, które są potencjalnie narażone na skutki działań Fronteksu na terytorium Mauretanii, skuteczne dochodzenie środków odwoławczych za pośrednictwem organów zewnętrznych;
 - f) podpisanie protokołu ustaleń z Mauretanią w celu dostosowania mechanizmów składania skarg;
 - g) w przypadku podpisania umowy o statusie i ustanowienia planu operacyjnego zadbanie o to, aby urzędnik ds. praw podstawowych wyznaczył na stałe obserwatora praw podstawowych w celu nadzorowania operacji w Mauretanii i monitorowania współpracy w zakresie praw podstawowych, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896;
 - h) uwzględnienie specjalnych wytycznych dotyczących rozpatrywania wniosków o azyl migrantów należących do grup szczególnie wrażliwych, w szczególności dzieci, małoletnich bez opieki, kobiet, osób LGBTQI+ i członków społeczności, które są narażone na ukierunkowaną przemoc lub dyskryminacyjne ściganie w kraju pochodzenia;
 - i) zapewnienie konstruktywnych konsultacji, dialogu i współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi zainteresowanymi stronami na wszystkich etapach planowania, wdrażania i oceny swoich działań w Mauretanii, w tym rozpowszechnianie informacji;
 - j) przeprowadzenie okresowej oceny wspólnych operacji w państwach trzecich, w tym w Mauretanii, ze szczególnym uwzględnieniem praw podstawowych, przekazanie ich Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oraz podanie ich do wiadomości publicznej;
7. podkreśla odpowiedzialność Fronteksu za przeciwdziałanie, zgodnie z obowiązującymi procedurami, wszelkim przypadkom łamania praw człowieka przez jego pracowników w Mauretanii oraz za zapewnienie pociągnięcia ich do odpowiedzialności; przypomina, że poważne lub mogące się utrzymywać naruszenia są przyczyną zakwestionowania obecności personelu Fronteksu i powinny spowodować ponowną ocenę lub zawieszenie rozmieszczenia Fronteksu w Mauretanii, zgodnie z art. 46 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/1896 i art. 18 wzoru umowy o statusie; wzywa Frontex do potępienia wszelkich takich działań, aby uniknąć wszelkiego współudziału w łamaniu praw człowieka przez mauretańskie siły bezpieczeństwa, oraz do współpracy z właściwymi organami w celu zapewnienia szybkiego i bezstronnego dochodzenia w sprawie wszelkich domniemych naruszeń praw człowieka;

8. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jej urzędnikowi ds. praw podstawowych, rządowi Mauretanii oraz sygnatariuszom umowy z Kotonu między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).